

Новини та практики

У липні завершився перший етап Програми малих грантів Проекту USAID «Репродуктивне здоров'я в Україні»

Семінар з апробації навчального курсу «Право на любов» пройшов наприкінці липня

Круглий стіл «Доступ до послуг з репродуктивного здоров'я чоловіків з травмою хребта та спинного мозку у м. Києві»

У Києві відбувся семінар-тренінг по роботі з батьками за програмою «7 кроків назустріч»

У червні пройшов дводенний тренінг «Конфлікти та медіація як ефективний спосіб їх вирішення»

Вінницький інформаційно-просвітницький Центр «ВІСЬ» провів низку заходів в рамках реалізації проекту Network health

КМГО «Молода Черкащина» сприяли створенню більш комфортних умов для отримання жінками на візках послуг з РЗ та ПС

У другій половині липня відбулася Школа Волонтерів

Тематичний тренінг пройшов у липні в Бородянці

Центр «Успішна жінка» провів інформаційне турне на Херсонщині

«Інтелект Сумщини» продовжує просвітницьку роботу із молоддю, що відпочиває у пересувному таборі наметового типу

Законодавство та політика:

30 червня відбулася зустріч з Міністром охорони здоров'я України, присвячена обговоренню подальшої політики щодо РЗ та ПС

Українські парламентарії обговорили Стратегію державної політики з охорони репродуктивного здоров'я

В Україні буде впроваджено нову методологію дослідження випадків материнської смертності

Електронний бюлетень - видання Благодійного фонду «Здоров'я жінки і планування сім'ї», в якому висвітлюються міжнародні та національні новини та анонси у сфері планування сім'ї та репродуктивного здоров'я, реалізовані Фондом та партнерськими організаціями. Це видання стало можливим завдяки щедрій підтримці американського народу, наданої через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID). Зміст публікації не обов'язково відображає погляди USAID або Уряду Сполучених Штатів Америки.

Анонси:

12 серпня ц.р. у Національному музеї Тараса Шевченка (м. Київ) відбудеться круглий стіл «Репродуктивне здоров'я та права осіб з інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень»

Всередині серпня відбудеться засідання Робочої Групи з розробки концепції нової програми з репродуктивного здоров'я нації на період 2016-2020 роки

5 вересня у м. Суми та 21 вересня у м. Чернігів пройдуть інформаційні ярмарки до Днів USAID в Україні.

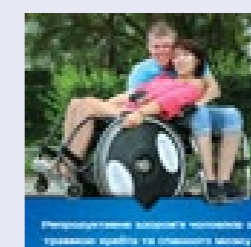
24-25 вересня у Києві відбудеться щорічний Форум учасників Всеукраїнської Коаліції з РЗ/ПС та грантерів проекту SPECSI

26 вересня учасники Всеукраїнської Коаліції з РЗ/ПС, яка об'єднує близько 40 НУО з 19 регіонів України, долучаться до хвилі інформаційно-просвітницьких заходів з нагоди Всесвітнього Дня Контрацепції

Публікації:

Високий тиск або Як сказати «НІ»

Репродуктивне здоров'я чоловіків з травмою хребта та спинного мозку

У липні завершився перший етап Програми малих грантів Проекту USAID «Репродуктивне здоров'я в Україні»

У липні завершився перший етап Програми малих грантів Проекту USAID «Репродуктивне здоров'я в Україні», який виконує Благодійний Фонд «Здоров'я жінки і планування сім'ї». За підтримки Програми двадцять (20) громадських організацій із Вінницької, Волинської, Дніпропетровської, Житомирської, Київської, Кіровоградської, Львівської, Сумської, Херсонської, Черкаської, Чернігівської та Чернівецької областей отримали методичну та фінансову підтримку для реалізації діяльності в межах підтриманих проектів, що сприяло посиленню участі цих ГО у впровадженні програм з питань РЗ/ПС й покращенню інформаційно-просвітницької та профілактичної роботи у їх громадах.

Зокрема, завдяки роботі організацій - учасників Програми малих грантів, більше про репродуктивне та сексуальне здоров'я і права, статеве виховання та методи планування сім'ї дізналися вагітні жінки та молоді матері, що опинились у складних життєвих обставинах через безпритульність, насильство чи ВІЛ; жінки та чоловіки, що мають проблеми опорно-рухового апарату; особи з інтелектуальною недостатністю та представники організацій, які опікуються питаннями інвалідності; вихованці, фахівці та волонтери дитячих будинків та інтернатів, прийомні діти та їх батьки. Окрім того, обізнаність із вищезазначених питань підвищили учителі загальноосвітніх шкіл з інклюзивною формою навчання, фахівці ПТУ, спеціалісти соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, медичні працівники (гінекологи, сімейні лікарі, спеціалісти центрів СНІДу), а також представники ЗМІ тощо.

З метою привернення уваги громадськості та владних структур й задля цільового спрямування бюджетних ресурсів на вирішення питань в галузі РЗ, учасники грантової програми проводили круглі столи, прес-конференції, зустрічі з депутатами та головами місцевих рад, представниками Департаментів охорони здоров'я місцевих адміністрацій. Представники НУО-грантерів також брали участь у міжсекторальних робочих групах з питань РЗ/ПС при районних адміністраціях, засіданнях координаційних та Громадських рад при обласних державних адміністраціях, ініціювали створення комітетів з РЗ/ПС при Громадських Радах задля моніторингу впровадження регіональних заходів відповідно до завдань поточної національної програми «Репродуктивне здоров'я нації» на період до 2015 року.

Більш детальні результати реалізації своїх проектів у 2015 році НУО-грантери презентують на щорічному Форумі учасників Всеукраїнської Коаліції з РЗ/ПС та грантерів проекту SPECSI, який проходитиме 24-25 вересня ц.р. у Києві.

Програма малих грантів в рамках проекту «Репродуктивне здоров'я в Україні» матиме продовження, тож громадські організації, в тому числі члени Всеукраїнської Коаліції з Репродуктивного Здоров'я та Планування Сім'ї, зможуть скористатися нагодою та подати заявку на участь у другому етапі програми.

Семінар з апробації навчального курсу «Право на любов» пройшов наприкінці липня

29-30 липня 2015 року у Києві відбувся семінар з представлення та апробації навчального курсу «Право на любов» з питань сексуального та репродуктивного здоров'я та прав для молоді з інтелектуальними порушеннями у рамках реабілітаційної послуги «Навчання основним соціальним навичкам». Захід пройшов за підтримки проекту «Репродуктивне здоров'я в Україні», що впроваджує БФ «Здоров'я жінки і планування сім'ї» за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку.

Фахівці Всеукраїнської громадської організації «Коаліція захисту прав інвалідів та осіб з інтелектуальною недостатністю» розробили навчальний курс для молоді з інтелектуальними порушеннями, викладений наразі в електронному посібнику. Курс містить детальний опис 18 базових занять, які рекомендується використовувати як основу для розробки занять із названої теми. Посібник до курсу є методичними рекомендаціями з питань реалізації сексуальних та репродуктивних прав. Він призначений для молоді з інтелектуальними порушеннями, їхніх батьків, законних представників та фахівців закладів і установ, які працюють з особами з інтелектуальними порушеннями, студентів профільних вузів та ін.

На семінарі обговорювався зміст занять, суперечливі теми, структура занять, форми їх проведення та допоміжні матеріали. Учасники випробували вправи на активізацію та руханки, запропоновані навчальним курсом. Було сплановано схеми апробації курсу з клієнтами в агенціях. Загалом, батьки та фахівці дійшли спільного висновку щодо необхідності та важливості курсу для молоді з інтелектуальними порушеннями, а тому усі без винятку підтримали рішення щодо апробації курсу в регіонах України для подальшого затвердження Міністерством соціальної політики та впровадження в рамках реабілітаційної послуги «Навчання основним соціальним навичкам».

Круглий стіл «Доступ до послуг з репродуктивного здоров'я чоловіків з травмою хребта та спинного мозку у м. Києві»

30 липня 2015 року у конференц-залі Національного музею Тараса Шевченка Всеукраїнська громадська організація інвалідів «Група активної реабілітації» (ГАР) провела круглий стіл за результатами виконання проекту «Доступ до послуг з репродуктивного здоров'я чоловіків з травмою хребта та спинного мозку у м. Києві». Захід пройшов в рамках Програми малих грантів Проекту USAID «Репродуктивне здоров'я в Україні», який впроваджує Благодійний фонд «Здоров'я жінки і планування сім'ї».

До участі у круглому столі були запрошені лікарі, посадові особи, представники громадських організацій людей з інвалідністю та чоловіки з наслідками травм хребта та ураженням спинного мозку. Учасники круглого столу мали змогу ознайомитись з існуючими бар'єрами у наданні медичних послуг чоловікам з травмою хребта та спинного мозку, обмінялися думками щодо покращення ситуації в сфері забезпечення репродуктивних прав даної групи населення та обговорили подальші напрямки роботи.

У Києві відбувся семінар-тренінг по роботі з батьками за програмою «7 кроків назустріч»

26 червня 2015 р. у Києві у Великий конференц-залі НАН України в рамках проекту АМР США «Репродуктивне здоров'я в Україні», що реалізується Благодійним Фондом «Здоров'я жінки і планування сім'ї», пройшов навчальний семінар за Програмою «7 кроків назустріч» Дружні зустрічі з батьками з питань збереження здоров'я та статевого виховання дітей та підлітків.

Учасниками семінару стали представники НУО – членів Коаліції, в тому числі ВГО «Коаліція захисту прав інвалідів та осіб із інтелектуальною недостатністю», а також Науково-методичного центру практичної психології і соціальної роботи, Інституту післядипломної педагогічної освіти Київського університету ім. Б.Грінченка, інституту післядипломної педагогічної освіти імені К.Д. Ушинського (м. Чернігів), Херсонського та Київського обласних центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді тощо – ті, хто розглядає батьків як цільову аудиторію у своїй роботі в галузі профілактичної освіти, популяризації здорового способу життя, збереження репродуктивного здоров'я.

Програма «7 кроків назустріч» була розроблена БФ «Здоров'я жінки і планування сім'ї» в рамках реалізації спільного проекту з Програмою USAID «Здоров'я жінок України». Мета програми - допомогти батькам краще зрозуміти потреби і труднощі, з якими стикаються їхні діти-підлітки у період дорослішання, та вдосконалити навички спілкування із дітьми на теми взаємин, статевого розвитку та сексуальної поведінки.

Тож для успішної подальшої просвітницької роботи з батьками за Програмою, учасники семінару отримали комплект методичних матеріалів, а саме:

1. Посібник для модератора
2. Презентація у форматі Power Point «7 кроків назустріч» на CD
3. Інформаційна брошура «Батькам підлітків. Відверта розмова про статеve виховання»
4. Адвокаційний буклет «Що таке статеve виховання і чому це важливо»

Під час семінару присутні спеціалісти мали нагоду детально ознайомитися зі змістом та відпрацювати навички роботи за Програмою, а також поділитися досвідом залучення батьків до профілактичних програм. Загальний відгук щодо Програми, її складових та змісту був позитивним: учасники та учасниці відмітили унікальність розробки, актуальність тематики Програми та високу якість презентованих матеріалів. Більшість із них також запевнили, що вже найближчим часом планують організувати та проводити заняття з батьками у своїх осередках.

У червні пройшов дводенний тренінг «Конфлікти та медіація як ефективний спосіб їх вирішення»

10-11 червня 2015р. в рамках реалізації проекту Агентства США з міжнародного розвитку «Репродуктивне здоров'я в Україні» у Києві на базі готелю «Експрес» відбувся тренінг «Конфлікти та медіація як ефективний спосіб їх вирішення». Захід пройшов в межах одного із ключових компонентів Проекту, направлено на посилення компетенції та участі організацій громадянського суспільства у впровадженні діяльності з питань планування сім'ї та репродуктивного здоров'я в Україні.

Тренінг мав на меті розвиток та вдосконалення навичок дієвого та ефективного вирішення конфліктних / спірних ситуацій та проведення медіації (посередництва у вирішенні спорів), тому провести його запросили Юлію Шевчук, юриста-практика з багаторічним стажем, тренерку-викладачку Українського центру медіації.

Під час тренінгу учасниці, якими наразі були керівники та ключові працівниці громадських організацій, відповідальні за прийняття рішень в організаціях, вирішення спірних питань та розв'язання конфліктів, уточнювали поняття конфлікту, його причини та наслідки, вивчали стратегії поведінки та моделі проходження конфлікту, дізнавалися про фази конфлікту відповідно до теорії ескалації конфлікту по Ф. Глазлу. Багато часу на тренінгу було присвячено теорії медіації та відпрацюванню практичних навичок, якими має володіти медіатор для ефективного вирішення конфліктів.

Саме тому тренінг проходив у форматі рольових ігор, роботи у малих групах та практичних вправ, спрямованих на:

- побудову розуміння цінностей співробітницького підходу до вирішення конфліктів;
- ознайомлення з ключовими принципами медіації (допомога у розв'язанні спірних ситуацій);
- ознайомлення з процедурними та комунікативними навичками медіатора та їх практикування;
- відпрацювання навичок створення атмосфери порозуміння та співпраці через роботу з інтересами та емоціями залучених у конфлікт сторін;

- розгляд та практикування вирішення спірних / конфліктних ситуацій у сферах, що стосуються міжособистісних відносин та професійної сфери діяльності членів Коаліції.
- Завдяки участі у тренінгу представниці ГО - членів Всеукраїнської Коаліції з Репродуктивного Здоров'я та Планування Сім'ї та грантерів Проекту - підвищили свою спроможність щодо ефективного вирішення конфліктних ситуацій, що безперечно стане у нагоді для розв'язання конфліктів як всередині організацій, так і поза їх межами – під час безпосередньої роботи із представниками цільових груп цих НУО.

Вінницький інформаційно-просвітницький Центр «ВІСЬ» провів низку заходів в рамках реалізації проекту Network health

Протягом червня-липня Вінницька ГО «Інформаційно-просвітницький Центр «ВІСЬ» ініціювала та провела низку заходів в рамках реалізації проекту Network health за підтримки Програми малих грантів проекту Агентства США з міжнародного розвитку «Репродуктивне здоров'я в Україні». Метою проекту Network health було проведення інформаційно-просвітницької кампанії та створення мережі регіональних координаторів/-ок просвітницьких активностей у п'яти областях України з метою поширення знань та практичних навичок серед різних соціальних та професійних груп у сфері збереження репродуктивного здоров'я та планування сім'ї, а також популяризації та подальшого розвитку Всеукраїнської Коаліції з Репродуктивного Здоров'я та Планування Сім'ї. Так, в рамках проекту було підготовлено 15 регіональних координаторів/-ок з Вінницької, Запорізької, Львівської, Житомирської, Хмельницької областей, які перед початком своєї діяльності провели оцінку потреб у тематичному просвітництві та інформуванні в своїх громадах. Результати оцінки дозволили групі активістів/-ок готувати та проводити подальшу просвітницьку активність у відповідності до реальних потреб мешканців цих регіонів.

Як результат, члени новоствореної мережі добровольців–координаторів у п'яти областях провели протягом двох місяців низку тематичних заходів у сфері збереження репродуктивного здоров'я та планування сім'ї відповідно до попередньо напрацьованого алгоритму та регіональних планів проведення тематичних заходів. Серед іншого, інформаційно-просвітницькі заходи були проведені у Вінниці та Запоріжжі, а також місті Хмельницькому та Ямпільському районі Вінницької області у співпраці з Вінницьким ОЦСССДМ та Ямпільським районним ЦСССДМ.

Також більше про РЗ та ПС дізналися у Житомирі, де у співпраці з Житомирською Школою «Всесвіт» і завдяки партнерській підтримці депутата Житомирської міської ради Нелі Ковалюк були презентовані матеріали для батьків освітянам та батькам міста. Тренінг та тематична буклетна акція пройшли у Львові, а у Мелітополі за підтримки партнерських проектів, що надали ресурсну підтримку, а саме [HIV and AIDS Prevention Programme, GIZ Ukraine](#) та Програми АМР США «Здоров'я жінок України», пройшла вулична акція для мешканців міста. Уся проектна діяльність висвітлювалася у інтернет-медіа, дотичних до теми проекту.

КМГО «Молода Черкащина» сприяли створенню більш комфортних умов для отримання жінками на візках послуг з РЗ та ПС

КМГО «Молода Черкащина» протягом реалізації проекту «Збереження репродуктивного здоров'я жінок з особливими потребами на Черкащині» в рамках Програми малих грантів проекту Агентства США з міжнародного розвитку/USAID «Репродуктивне здоров'я в Україні» провела низку заходів, що сприяли покращенню доступності послуг зі збереження репродуктивного здоров'я для жінок з інвалідністю. Перш за все, був здійснений моніторинг ситуації, що склалась на Черкащині для жінок з інвалідністю, в контексті можливостей слідкувати за своїм жіночим здоров'ям. Моніторинг передбачав

опитування самих жінок з особливими потребами, лікарів-гінекологів та дослідження фізичної доступності послуг з РЗ та ПС для даної категорії населення у області. Було виявлено, що у самому лише місті Черкаси на сьогодні проживає 378 жінок, які пересуваються за допомогою інвалідних візків. За словами цих жінок, найбільшою перепорою, яка спричиняє незручності та небажання обстежуватись у лікарів, є відсутність гінекологічних крісел із гідравлічним підйомом, які б дозволили жінкам самотійно у них пересідати.

Презентація результатів дослідження, а також низка інформаційно-адвокаційних заходів в рамках проекту призвела до суттєвих позитивних зрушень. Зокрема, в рамках Програми соціально-економічного розвитку (ПСЕР) з бюджету міста Черкаси були виділені кошти на закупівлю двох гінекологічних крісел із гідравлічним підйомом для жіночих консультацій двох пологових будинків міста. Крім того, у пологовому будинку №1 адміністрація подбала про встановлення біля пандусу на вході кнопки виклику, якою жінка на візку може скористатись - їй допоможуть піднятися, пройти до ліфту та супроводять до потрібного кабінету. Додатково було зроблено маркування останньої сходинки на вході для слабозорих людей. Окрім того, в рамках ПСЕР було відремонтовано та переобладнано туалетну кімнату першого пологового будинку аби жінки з вадами опорно-рухового апарату могли самотійно і зі зручністю нею користуватись. А у пологовому будинку №2 гінекологічне крісло буде встановлено у оглядовому кабінеті на першому поверсі для зручності жінок з особливими потребами.

Під час заключної прес-конференції в рамках проектної діяльності представники КМГО «Молода Черкащина» також презентували розроблені тематичні брошури для двох цільових груп: жінок з інвалідністю («Репродуктивне здоров'я жінок з інвалідністю: збереження, відновлення, важливість піклування») та лікарів-гінекологів («Особливості репродуктивного жіночого здоров'я при травмах хребта»). Члени КМГО «Молода Черкащина» сподіваються, що досягнення проекту стануть гарним початком у створенні комфортних умов для жінок з особливими потребами, які тепер будуть більше піклуватися про своє здоров'я.

У другій половині липня відбулася Школа Волонтерів

26-30 липня на базі санаторію «Хмільник», що у місті Хмільник Вінницької області, пройшла Школа Волонтерів – п'ятиденний навчальний захід для молодих волонтерів, залучених до інформаційно-просвітницької діяльності з питань сексуального та репродуктивного здоров'я та прав. Школа пройшла в рамках реалізації проекту «Покращення доступу підлітків до інформації та знань з репродуктивного здоров'я та прав», який реалізує Благодійний Фонд «Здоров'я жінки і планування сім'ї» за підтримки Міжнародної Федерації Планованого Батьківства / IPPF та у співпраці з організаціями – партнерами проекту. Школа мала на меті покращити знання юних волонтерів щодо сексуальних та репродуктивних прав та посилити їх спроможність у здійсненні інформаційно-просвітницької діяльності у цій темі. «ШВАБРА» - таку назву для Школи обрали її учасники - 18 юнаків та дівчат із Вінниці, Києва, Бердичева та Чернігова, - що погодили

між собою працювати під лозунгом «Очистимо світ від соціальних проблем!».

Досвідчені тренерки, експертки з питань сексуального та репродуктивного здоров'я та прав, Світлана Дубина та Марта Чумало, доклали зусиль аби покращити знання молодих активістів/-ок з різних аспектів даної тематики та наснажити їх на активну роботу з організації просвітницьких заходів для різних цільових груп. Під час Школи навчання теорії межувалося із практикою: окрім іншого, хлопці та дівчата вчилися методиці соціального театру - цікавого та ефективного способу дискутувати про суспільні проблеми із молодіжною аудиторією.

Почуття та емоції, думки та висновки юних волонтерів під час Школи були різними, адже не все було легко, не все вдавалося. Проте навчання та спілкування, критичні роздуми та дискусії, обмін досвідом та щоденні постановки перфомансів, організація масової акції та її детальний аналіз – усе це та багато іншого дало молодим активістам та активісткам безцінний досвід, завдяки якому вони зможуть планувати подальші кроки у своїй волонтерській діяльності вже більш професійно та цілеспрямовано. Як сказала наприкінці Школи одна із учасниць: «Дякую, що навчили дивитися критично на речі, які на перший погляд здаються однозначними».

Тематичний тренінг пройшов у липні в Бородянці

16 липня у місті Бородянка Київської області за підтримки Програми USAID «Здоров'я жінок України» пройшов просвітницький тренінг з питань планування сім'ї та збереження репродуктивного здоров'я, що його для 25 молодих жінок та чоловіків провела директорка місцевого Центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді Ірина Мельниченко. Під час тренінгу молодь отримала тематичні інформаційні матеріали, в тому числі і з інформацією про Всеукраїнську інформаційну лінію з питань ПС та РЗ, робота якої координується БФ «Здоров'я жінки і планування сім'ї» в рамках спільного проекту із Програмою «Здоров'я жінок України».

Центр «Успішна жінка» провів інформаційне турне на Херсонщині

7 червня на Херсонщині розпочалась інформаційна кампанія «Репродуктивне здоров'я» в рамках проекту «Разом до репродуктивного здоров'я та планування сім'ї на Херсонщині». Кампанію за підтримки Програми АМР США «Здоров'я жінок України» організував Херсонський обласний центр «Успішна жінка» - активний учасник Всеукраїнської Коаліції з Репродуктивного Здоров'я та Планування Сім'ї та один із грантерів проекту SPECSI.

Метою кампанії, яка проходила у вигляді автобусного турне селами та селищами області, було поінформувати населення про медичні послуги у сфері репродуктивного здоров'я, ефективні практики планування сім'ї та сучасні методи контрацепції. В рамках кампанії під час відвідування населених пунктів Бериславського, Новокаховського та Каховського районів волонтерки та волонтери під керівництвом Бойчук Оксани - регіональної координаторки проекту, проводили вуличні акції «Усвідомлене батьківство – щаслива сім'я». Під час акцій молодь жваво долучалася до участі у флеш-мобах зі слоганами «Жити безпечно - стильно!» та «Усвідомлене батьківство – щаслива

сім'я». Також селяни відповідали на запитання вікторини, брали участь у інформаційній лотереї, спілкувалися та отримували інформаційні листівки, буклети. Такого роду акції у цих населених пунктах проходили вперше, тож це було незвично для місцевого населення. Не зважаючи на це, організатори кампанії впевнені - акції пройшли відмінно, адже волонтери роздали багато тематичних буклетів.

«Інтелект Сумщини» продовжує просвітницьку роботу із молоддю, що відпочиває у пересувному таборі наметового типу

Третє літо поспіль тренери Центру громадських ініціатив «Інтелект Сумщини», члену Всеукраїнської Коаліції з Репродуктивного Здоров'я та Планування Сім'ї, у співпраці з Сумським обласним центром відпочинку, оздоровлення, туризму та військово-патріотичного виховання проводять тренінги для молоді, що відпочиває у пересувному таборі наметового типу.

Просвітницька робота попередніх років у темі планування сім'ї та репродуктивного здоров'я, яку «Інтелект Сумщини» започаткував у межах проекту «Збережи життя» за підтримки Програми USAID «Здоров'я жінок України», є й досі актуальною. Тому спеціалісти Центру продовжили працювати із молоддю у таборі і цього літа, зокрема із юнаками та дівчатами з різних куточків Сумської області, що перебувають на оздоровленні у таборі «Сузір'я». Тренінгові заняття цього року мали назву «Про стосунки хлопців і дівчат - відверто».

Під час тренінгу молоді учасники та учасниці обговорювали сімейні цінності, здоровий спосіб життя, питання безпечної сексуальної поведінки та відповідального ставлення до репродуктивного здоров'я. Вони також мали змогу випробувати і власні навички, необхідні для прийняття відповідальних рішень, в тому числі і у стосунках з коханими людьми. Наприкінці тренінгів молодь отримувала тематичні інформаційно-просвітницькі матеріали, надані Програмою «Здоров'я жінок України» та Благодійним Фондом «Здоров'я жінки і планування сім'ї», в тому числі створених в рамках Проекту USAID «Репродуктивне здоров'я в Україні».

30 червня відбулася зустріч з Міністром охорони здоров'я України, присвячена обговоренню подальшої політики щодо РЗ та ПС

30 червня ц.р. Олександр Квіташвілі, Міністр охорони здоров'я України, зустрівся із керівниками міжнародних організацій, що працюють в Україні, та Галиною Майструк, Головою Правління Благодійного Фонду «Здоров'я жінки і планування сім'ї», співголовою Всеукраїнської Коаліції з Репродуктивного Здоров'я та Планування Сім'ї. Метою зустрічі було обговорення подальших кроків державної політики в галузі репродуктивного здоров'я, бачення МОЗ щодо продовження державної програми з репродуктивного здоров'я нації на період 2016-2020 роки та перспектив донорської підтримки у цій сфері.

Зустріч стала можливою завдяки проекту АМР США «Репродуктивне здоров'я в Україні», та була організована у відповідь на лист до пана Квіташвілі від імені організацій громадянського суспільства, міжнародних та донорських організацій, що підтримують в Україні цей напрямок. Так, на зустрічі були присутні керівники Відділу охорони здоров'я Агентства США з міжнародного розвитку / USAID, Всесвітньої організації охорони здоров'я, Фонду народонаселення ООН / UNFPA, Дитячого Фонду ООН в Україні / UNICEF, Швейцарського бюро співробітництва, а також керівник профільного відділу Міністерства охорони здоров'я.

Галина Майструк презентувала поважній аудиторії основні результати незалежної оцінки виконання Державної програми «Репродуктивне здоров'я нації» до 2015 р., проведеної фахівцями проекту із залученням провідних медичних експертів сфери репродуктивного здоров'я, планування сім'ї та охорони здоров'я матері і дитини – представниками державних органів, міжнародних проектів, закладів охорони здоров'я, освітніх установ та організацій громадянського суспільства. Після цього представники міжнародних та донорських організацій мали нагоду представити свій досвід реалізації програм у сфері РЗ та ПС, а також бачення пріоритетних напрямків розвитку в цій галузі в Україні.

Пан Квіташвілі повністю підтримав ініціативу присутніх щодо розробки та прийняття нової державної програми з репродуктивного здоров'я нації на період 2016-2020 роки та підкреслив необхідність розробки Плану дій для її створення. Першим кроком у цьому напрямку став Лист МОЗ від 27.07.2015р. №04.02.21 «Щодо перспектив розвитку сфери репродуктивного здоров'я в Україні та створення наступної державної програми «Репродуктивне здоров'я нації» на період до 2016-2020 років - (далі ДПРЗН), підписаний від імені заступника Міністра Ігоря Перегінця.

У листі зазначено про основні позитивні зміни у стані здоров'я населення в Україні за останнє десятиліття, досягнення яких стало можливим в тому числі і завдяки впровадженню поточної Державної програми «Репродуктивне здоров'я нації» до 2015 р. Натомість, сьогодні в Україні діє постанова Кабінету Міністрів України від 1 березня 2014 року №65 «Про економію державних коштів та недопущення втрат бюджету», відповідно до якої припиняється підготовка проектів нових

державних цільових програм, що потребують додаткового фінансування з державного бюджету. Проте МОЗ висловлює вдячність БФ «Здоров'я жінки і планування сім'ї» та донорським міжнародним організаціям, які були залучені до оцінювання поточної державної програми, та підтверджує свою готовність до співпраці для розробки нової державної програми з урахуванням рекомендацій, наданих за результатами оцінювання поточної ДПРЗН.

Наступним кроком в реалізації плану заходів з розробки нової програми з репродуктивного здоров'я нації на період 2016-2020 р.р. стане засідання Робочої Групи, що відбудеться всередині серпня 2015р.

Українські парламентарії обговорили Стратегію державної політики з охорони репродуктивного здоров'я

19 червня в рамках Проекту USAID «Репродуктивне здоров'я в Україні», що реалізовується Благодійним Фондом «Здоров'я жінки і планування сім'ї», та у партнерстві з Міжфракційним депутатським об'єднанням «Рівні можливості» у приміщенні Верховної Ради України відбувся Круглий стіл на тему «Стратегія державної політики у сфері репродуктивного здоров'я нації». Захід був проведений з метою експертного обговорення стратегії державної політики у сфері репродуктивного здоров'я в Україні з урахуванням напрямків, визначених пріоритетними за результатами аналізу чинної Державної програми «Репродуктивне здоров'я нації» до 2015 року.

Окрім членів МФО «Рівні можливості» та інших депутатів, членів Комітету ВРУ з питань охорони здоров'я, участь у засіданні взяли представники профільних департаментів, інститутів та закладів Міністерства охорони здоров'я, зокрема Департаменту медичної допомоги, Інституту стратегічних досліджень, НДСЛ «Охматдит», а також Інституту педіатрії, акушерства і гінекології НАМН України, Національної медичної академії післядипломної освіти ім. П.Л.Шупика, Донецького національного медичного університету ім. М. Горького. До участі у заході були запрошені також фахівці Міністерства молоді та спорту, Міністерства соціальної політики, Міністерства освіти і науки, Інституту демографії та соціальних досліджень НАН України тощо. Серед присутніх та доповідачів

були і лідери громадянського суспільства - члени Всеукраїнської коаліції з Репродуктивного Здоров'я та Планування Сім'ї, в тому числі представники БФ «Здоров'я жінки і планування сім'ї», Національної асамблеї інвалідів, Коаліції захисту прав інвалідів та осіб із інтелектуальною недостатністю, Національної ради жінок України. Також до участі в засіданні приєдналися представники міжнародних організації та проектів, що працюють в Україні, зокрема Агентства США з міжнародного розвитку, Всесвітньої організації охорони здоров'я, Фонду народонаселення ООН та Проекту ПРООН «Прискорення прогресу на шляху досягнення Цілей Розвитку Тисячоліття в Україні», Програми USAID «Здоров'я жінок України», Швейцарського бюро співробітництва та україно-швейцарської Програми «Здоров'я матері і дитини». Висвітлювати подію запросили представників національних та регіональних ЗМІ.

Відкрили засідання народні депутати, співголови МФО «Рівні можливості», Марія Іонова, Олена Кондратюк, Лілія Гриневич, Альона Бабак, що разом із Олексієм Кириченко, представником Комітету ВР України з питань охорони здоров'я привітали учасників Круглого столу. На актуальності заходу та готовності міжнародних донорів й організацій підтримувати державні структури та громадський сектор у спільних зусиллях задля покращення сфери РЗ та ПС в Україні наголосили також і Чарльз Лерман, директор Відділу програм з охорони здоров'я USAID, та Нузгат Ехсан, представник UNFPA в Україні. Із ними погодилася і Анастасія Думчева, заступник представника ВООЗ та глави Бюро ВООЗ в Україні, яка також ознайомила присутніх із основними положеннями Глобальної стратегії ВООЗ у сфері репродуктивного здоров'я.

За умови нинішньої економічної та демографічної кризи і тривалого військового конфлікту у країні, питання, пов'язані із захистом репродуктивного здоров'я повинні залишатися в центрі уваги уряду як такі, що визначають теми національної безпеки та майбутнього стійкого розвитку України. На підтримку цього, Павло Замостян, заступник представника Фонду Народонаселення ООН в Україні, презентував основні принципи реагування на потреби у сфері сексуального та репродуктивного здоров'я в надзвичайних ситуаціях.

З доповіддю щодо стану реалізації головних завдань Національної програми «Репродуктивне здоров'я нації» до 2015 р. виступила Валентина Коломєйчук, виконуюча обов'язки директора Департаменту медичної допомоги МОЗ України. У свою чергу Галина Майструк, Голова Правління БФ «Здоров'я жінки і планування сім'ї», презентувала основні результати

оцінки виконання Державної програми «Репродуктивне здоров'я нації» до 2015 р. Оцінка підтвердила, що Національна Програма мала позитивний вплив та сприяла зниженню рівня материнської та дитячої смертності, зниженню частоти абортів та більш широкому використанню сучасних методів контрацепції. Натомість, цілі, пов'язані зі скороченням онкологічних захворювань (зокрема, раку шийки матки), не були досягнуті через недостатнє фінансування. Проте, незважаючи на значний прогрес у цих питаннях, основні показники репродуктивного здоров'я в Україні й досі не відповідають відповідним показникам європейського регіону.

На взаємозалежності стану репродуктивного здоров'я населення та демографічної ситуації в Україні наголосила Ірина Курило, завідувач Відділу дослідження демографічних процесів і демографічної політики Інституту демографії та соціальних досліджень ім. М.В. Птухи НАН України. А про зусилля держави щодо подолання проблеми дитячої смертності в контексті досягнення Україною Цілей розвитку тисячоліття розповіла Єлизавета Шунько, головний позаштатний спеціаліст МОЗ України з неонатології, завкафедри неонатології Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Л.Шупика. Світлана Фіцайло, заступник начальника відділу змісту середньої освіти Департаменту загальної, середньої та дошкільної освіти МОН України ознайомила присутніх з баченням Міністерства щодо статевого виховання та відповідального батьківства як чинника збереження репродуктивного здоров'я дітей та підлітків, а Олена Мешкова, заступник Головного лікаря НДСЛ «Охматдит» з організаційно-методичної роботи, розповіла про роль мережі Клінік, дружніх до молоді у забезпеченні якісними послугами з репродуктивного здоров'я дітей та молоді в Україні. На важливості попередження онкологічних захворювань репродуктивної системи у жінок та врахуванні цього компоненту у наступній ДПРЗН на 2016-2020 наголосив Микола Анікусько, завідуючий Відділенням хірургії Київського міського клінічного онкологічного центру. У свою чергу Лариса Байда, Начальник відділу нормативно-правового та юридичного забезпечення діяльності НАІУ, взаємодії з органами державної влади, громадськими та міжнародними організаціями в сфері соціального захисту інвалідів ВГО Національної Асамблеї інвалідів України, та Раїса Кравченко, Виконавчий директор ВГО «Коаліція захисту прав інвалідів із інтелектуальною недостатністю», привернули увагу присутніх до проблем із забезпеченням репродуктивного здоров'я та репродуктивних прав людей з інвалідністю.

Наявні невирішені питання в області репродуктивного здоров'я потребують відповіді на найвищому рівні без зволікання, а також конкретних спільних зусиль членів українського парламенту, експертів, міжнародних донорів та громадянського суспільства, активними представниками якого у цій сфері є члени Всеукраїнської Коаліції з Репродуктивного Здоров'я та Планування Сім'ї. Тому засідання Круглого столу продовжилося експертною дискусією щодо стратегії державної політики України у сфері охорони репродуктивного здоров'я з урахуванням пріоритетів, визначених у ході оцінки поточної Державної програми, а також необхідності узгодження Плану дій задля підготовки нового стратегічного документа, що визначатиме подальшу політику держави з охорони репродуктивного здоров'я.

В Україні буде впроваджено нову методологію дослідження випадків материнської смертності

22 липня 2015 року Міністерство охорони здоров'я України за підтримки Всесвітньої організації охорони здоров'я і Фонду народонаселення ООН в Україні презентували нову методологію дослідження випадків материнських смертей, що її буде впроваджено в Україні.

Дана методологія дозволить детально проаналізувати усі етапи надання медичної допомоги жінці, вийти за межі системи охорони здоров'я та розглянути інші причини, що завадили своєчасному зверненню за медичною допомогою, зумовили ускладнення тощо. Важливо, що вона носитиме виключно конфіденційний характер, адже передбачає анонімне анкетування усіх, хто був залучений до процесу надання допомоги жінці, а також опитування родичів за їхньої згоди для виявлення причин смерті. Застосування такого підходу допоможе попередити подібні випадки та суттєво знизити рівень материнської смертності в Україні, про що на зустрічі дізналися регіональні фахівці в області акушерства і гінекології, а також представники ЗМІ.

«Дослідження базується на методології ВООЗ, яка успішно працює у багатьох європейських країнах. Ми не шукаємо винних у смерті жінки, ми шукаємо реальні причини цієї смерті, що дозволить розробити ефективні методи попередження материнських смертей у майбутньому», - запевнила Гунта Лаздане, програмний менеджер із сексуального і репродуктивного здоров'я Регіонального Європейського Бюро ВООЗ.

Імплементацию методології конфіденційного дослідження випадків материнської смертності вже затверджено відповідним наказом МОЗ України від 26.12.2014 №1014. Над впровадженням методології та безпосередньо над самим дослідженням працюватиме окрема незалежна конфіденційна експертна комісія.

[Більш детальна інформація - тут.](#)

За матеріалами прес-служби МОЗ України

Анонси

12 серпня 2015р. у Національному музеї Тараса Шевченка (м. Київ) відбудеться круглий стіл «Репродуктивне здоров'я та права осіб з інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень». До участі у круглому столі запрошено Уповноваженого Президента України з прав людей з інвалідністю.

Всередині серпня відбудеться засідання Робочої Групи з розробки концепції нової програми з репродуктивного здоров'я нації на період 2016-2020 роки.

5 вересня у м. Суми та 21 вересня у м. Чернігів пройдуть інформаційні ярмарки до Днів USAID в Україні. В рамках цих заходів проект «Репродуктивне здоров'я в Україні» в партнерстві з програмою USAID «Здоров'я жінок України» презентують населенню свої напрацювання у сфері репродуктивного здоров'я та планування сім'ї.

24-25 вересня у Києві відбудеться щорічний Форум учасників Всеукраїнської Коаліції з РЗ/ПС та грантерів проекту SPECSEI. В рамках зустрічі регіональні НУО-грантери презентують результати реалізації своїх проектів у 2015 р., учасники Коаліції підведуть підсумки діяльності Коаліції у 2015 р. та обговорять плани на наступний рік. Також в рамках заходу відбудеться тренінг з написання грантів та фандрейзингу за участю членів Всеукраїнської Коаліції з РЗ/ПС.

26 вересня учасники Всеукраїнської Коаліції з РЗ/ПС, яка об'єднує близько 40 НУО з 19 регіонів України, долучаться до хвилі інформаційно-просвітницьких заходів з нагоди Всесвітнього Дня Контрацепції.